

bb. 57. időjárásjelentés

mné/e la

1965. december 28.

a meteorológiai intézet jelenti december 28-án, kedden este 19.00 órakor:

a hőmérséklet csökken

várható időjárás szerdán estig: változó mennyiségű felhőzet, helyenként eső, havas eső, később hózápor, mérsékelt, időnként élénk északnyugatra forduló szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 0- plusz 5 fok között. /mti/

...-

- v é g e -

20.55/a

- 40 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. december 29.

bb. 1. az év utolsó filmbemutatói - a moszkvai fesztivál díjnyertes rövidfilmje a mozikban

i/s/gk/a/fm

1965. december 29.

az év utolsó filmbemutatóit december 30-án, csütörtökön tartják. az évvégi premier slágerének két szovjet rövidjátékfilm ígérkezik. különösen sok szó esett a moszkvai nemzetközi filmfesztivál óta a „ketten”, című szélesvásznú rövid játékfilmről, amely a versenyen nagy sikert aratott és elnyerte a kisfilmek aranydíját, s ezenkívül díjazta az alkotást a filmkritikusok nemzetközi szövetsége is. a fiatal rendező, mihail bogin, munkája egy konzervatóriumi növendék és egy süketnéma lány találkozásáról, szerelmi kibontakozásáról szól. a negyven perces film női főszerepét, natasát viktorija fjodorova alakítja, aki a neves színésznőnek, zója fjodorovának a leánya. a tehetséges fiatal színésznőnek ez az első filmfőszerepe. partnere ugyancsak fiatal színész, valentyin szmirnyickij. a „ketten”, című film kíséreműsoraként jelenik meg a mozikban pavel ljubimov, „ az ibolyás nő”, című, ugyancsak rövid játékfilmje. a film hősei fiatalok, története a bolgár tengerparton játszódik. a főszerepét a „ballada a katonáról”, című filmből ismert vlagyimir ivasov játssza. az „ibolyás hölgyet”, nyina szazonova alakítja.

ugyancsak csütörtökön tűzik műsorra a „kuba 58”, című alkotást, amely a kubai forradalom három epizódját eleveníti fel. „ha ezernyi klarinét...”, a címe annak a kedves csehszlovák vígjátéknak, amelynek főszerepét a nálunk is jól ismert jana brejchová alakítja, aki ezúttal egy televíziós riporternő szerepében lép a nézők elé. a zenés, táncos filmből megismerneti a közönség a legújabb és legnépszerűbb csehszlovák slágereket. ugyancsak ezen a napon mutatják be arvid müller dán rendező „kedves család”, című filmjét. az alkotás gustav eimann szindarabja nyomán készült. a századforduló elején játszódó komédia főszerepét helle virkner alakítja. /mti/

- 1 -

me

bb. 2. madárkalács a telető cinkéknek

1/cs/j/a/ká

1965. december 29.

a madártani intézet kezdeményezésére a budapesti méhészeti szövetkezet, valamint a budapesti 1. számú földműves-szövetkezet az elmúlt hetekben nagy mennyiségű ugynevezett madárkalácsot készített napraforgómagból és marhafaggyúból, hogy hasznos madarainknak - elsősorban a gyümölcsös-kertek szorgos gondozóinak: a széncinkéknek, kékcinkéknek és barátcinkéknek - megkönnyítsék a teletést. kerek sajtos-dobozokba faggyú közé préselik a napraforgómagot, így egyrészt a cinkék megszabadulnak a legmohóbb konkurensektől, a verébtől, a galambtól és a gerlétől, mivel ezek a faggyúból nem szívesen „ássák ki” a magot, másrészt a maggal együtt a cinkék elfogyasztják a szénhidrátokban gazdag faggyút is.

a „kalácsot”, dobozostul kell felfüggeszteni az ablak-kilincsekre vagy a fák ágaira. budapesten a vetőmagboltok és a méhészeti szaküzletek máris megkezdtek a madárkalács árusítását dobozonként 4,50 forintos áron, de nemcsak a fővárosi cinkék védelmére gondolták: elindították a madárkalács-szállítmányokat az ország minden vidékére, s valószínűleg már a következő napokban a nagyobb városok vetőmagboltjaiban és méhészeti szaküzleteiben is megkezdik az árusítását./mti/

bb. 4. bagoly, mint házőrző

vid/ká/sk/a/la

1965. december 29.

a tatai fácántelepen nagy gonddal védik a ragadozó madaraktól az értékes állományt. a vadőröknek segítségük is akad. a pulykák például rikácsoló hangjukkal hívják fel a figyelmet a veszedelemre. az első számú éjjeliőr szerepét azonban egy bagoly tölti be. a legnagyobb ragadozó-járások idején éjszaka kiültetik egy fára csaléteknek és a rátámadó ragadozó madarokat a vadászok buvóhelyükről lövik le./mti/

..

-2-

me

bb. 3. népfrentbizottságok az oktatási reform megvalósításáért

1/di/gk/a/sr

1965. december 29.

a hazafias népfrent országos elnökségének legutóbbi határozata alapján az új esztendőben tovább gazdagodik a népfrentbizottságok művelődéspolitikai tevékenysége. a mozgalom különböző szintű testületei az eddiginél is nagyobb részt vállalnak az oktatási reform megvalósításának nagy munkájából. sajátos eszközeikkel, elsősorban az alkotó véleménycsere, a meggyőző szó erejével azon fáradoznak, hogy új segítőtársakkal gyarapítsák a jó ügy tevékeny pártfogóinak, támogatóinak táborát. összejövetelek sorozatára hívják meg a szülőket, s a pedagógusok bevonásával elbeszélgetnek velük oktatási rendszerünk megújításáról, a gyermekek továbbtanulásának lehetőségeiről. ismertetik a szakközépiskolák előnyeit és a reform megvalósításának következő lépéseiről is tájékoztatják a városok és falvak népét.

a mozgalom testületei a tit-tel együtt az eddiginél is nagyobb gondot fordítanak a falusi tudományos ismeretterjesztési program gazdagítására. a népfrentbizottságok ezenkívül növelik a népfrentakadémiák, népfrentestek és a mozgalom egyéb olyan rendezvényeinek számát, amelyeken elsősorban időszériai politikai kérdésekkel, a nemzetközi élet különböző eseményeivel foglalkoznak.

folytatják a nőtanácsokkal és a szövegsz-szal közösen meghirdetett könyvbarát mozgalom szervezését. a következő hónapokban - a választék bővítésére és a könyvtárhálózat ugynevezett fehér foltjainak megszüntetésére törekednek. nagy gondot fordítanak arra is, hogy más területeken is kamatoztassák a népfrentbizottságok izlésformáló tevékenységét. színházi, képzőművészeti vitafórumokat rendeznek, amelyen az alkotók és a közönség képviselői találkoznak.

a különböző feladatok megoldásában arra törekednek, hogy valamennyi foglalkozási ág képviselői megtalálják helyüket a munkában és bekapcsolódjanak a népfrent művelődéspolitikai tevékenységébe./mti/

..

-3-

me

bb. 5. félmillió aláírással szorgalmazták az ensz fórumán az eszperantó elterjesztését

i/tf/sk/a/fm

1965. december 29.

Ötszázennél több egyéni aláírás gyűlt össze eddig arra a dokumentumra, amelyet az eszperantó világszövetség a nemzetközi együttműködési év alkalmából, 1966 elején eljuttat az ensz-hez. a beadvány felhívja a figyelmet, hogy a népek mind sokkal inkább nemzetközi együttműködésének egyik hátráltatója - a nyelvi differenciáltság: könnyűszerrel felszámolható az eszperantó nyelv széleskörű elterjesztésével. a világ eszperantistáinak szervezete, az universala esperanto associo /uea/ az ensz fórumán a semleges nemzetközi nyelvnek „nemzetközi tekintélyt, „kérve szorgalmazza majd az alkalmazás, illetőleg az iskolában tanítás kiterjesztését.

rotterdamból, az uea központjából budapestre, a magyar eszperantó szövetséghez legutóbb érkezett jelentés szerint az aláírásgyűjtési akció az elmúlt hónapokban különösképp japánban volt eredményes. miniszterek, parlamenti képviselők, polgármesterek, illetve városi tanácselnökök, továbbá tudósok, írók, művészek, pedagógusok, műszaki értelmiségiek szárai támogatták a javaslatot. neves közéleti személyiségek mellett a listák szerepel híreki yukawa, nobeldíjas fizikus neve is. egyébként világszerte több mint 50 országban gyűjtötték az eszperantisták az aláírásokat. a javaslatot - az egyes személyeken kívül - több mint 2 600 különféle szervezet, társulat is támogatta, összesen mintegy 45 milliós tagsága nevében./mti/

bb. 6. százezer hízót vágnak a szilveszteri disznótorokhoz bács megyében

vid/ká/sk/a/bs

1965. december 29.

bács-kiskun megye falvaiban hetek óta tart a disznóölés. a termelőszövetkezeti gazdák az idén több mint negyedmillió sertést hizlattak meg saját szükségletre. ezek nagyrésze az évvégi ünnepeken került, illetve kerül kés alá. a disznóvágások zömét az esztendő utolsó hetében bonnyolítják le. a falvakban pecslések szerint 100 000 hízót perzselnek meg a szilveszteri disznótorokhoz./mti/

- 4 -

Rea

bb.7. meggyorsult a hévizek hasznosítása

i sb/lk n vg

1965. december 29.

magyarország területén helyenként a szokásos 33 helyett 18 méterenként emelkedik egy fokkal a felszín alatti földréteg hőmérséklete. így a mélyfurással feltárt víz hőmérséklete az ország egyharmadán eléri az ötven fokot, az összes terület egytized részén pedig még 90 foknál melegebb víz feltárása is valószínű. jelenleg csaknem ötszáz ásvány-, gyógy-, és hévízforrást, illetve kutat tartanak nyilván, s ezek a lelőhelyek naponta 350 000 köbméter vizet adnak. ezt a kincset azonban nyáron, a főidényben is alig 60 százalékban hasznosítjuk, bár az utóbbi években már jelentősen meggyorsult a hévíz-felhasználás.

a második ötéves tervben mintegy 70 új tisztasági strandfürdő épült az országban. ennek tulnyomó részét, 50 hévízforrásra települt fürdőt az utóbbi három évben adták át. a melegviznek egyéb irányú hasznosítására, kertészeti melegházak fűtésére évente 5-6 hévízkutat fúrnak, s évi 30 000 - 40 000 négyzetméterrel növelik a fűtött melegházi területet. így már mintegy 250 000 négyzetméternyi területen termelhetnek mezőgazdasági növényeket. szegeden 850 lakást fűtenek melegvizzel, a következő évekre pedig még ötezer szegedi és nyolcszáz győri új otthon hévízfűtését irányozták elő.

az országos vízügyi főigazgatóság az országos műszaki-fejlesztési bizottsággal közösen évente tíz kutatófurással bővíti a feltárt hévízkincset. ez viszont csak a munka kisebb része, mert a melegvizet hasznosító hőközpontok, vezetékhálózatok, fürdők, gyógyintézmények, melegházak építése a nagyobb és jóval költségesebb beruházási feladat. a hévízhasznosítás tehát nem a feltáráson, hanem elsősorban a vízhasznosító művek építésén múlik. a harmadik ötéves tervben tovább gyorsul a feltárt hévízvagyon hasznosítása. ennek a munkának egyik fontos állomása, hogy most jelentős sikerrel zárult a korszerű hévízhasznosító művek tervezésére kiírt pályázat. a pályaművek legjobb megoldásainak összegezésével ugyanis lehetővé vált, hogy az eddiginél jóval gazdaságosabban, olcsóbban, építsék az új műveket, s egy-egy kut melegvizét egyszerre sokféle célra hasznosítsák./mti/

8.10/-n

..

-5-

le

bb.9. magyar gépek a most épülő jugoszláv és ghanei gyógyszer-üzemekben - 41 vegyi-gyárat rendelt a szovjetunió

1 sz/tné n vg 1965. december 29.

a magyar vegyipar fejlesztését szolgáló beruházások megvalósításában nagy feladatok hárulnak a vegyipari berendezéseket importáló és exportáló külkereskedelmi vállalatokra, a chemokomplex-re, amelynek vezérigazgatója, dr. gyöngyösi istván a vállalat az évi munkájáról és az 1966-os feladatairól az mti munkatársának a következőket mondta:

- a chemokomplex elsősorban importáló vállalatnak tekinthető, mivel az export-import aránya egyharmad: kétharmad, az import mértékét természetesen a hazai vegyipar fejlesztésének üteme szabja meg. ebben az évben a behozások nagy részét a tvk nemrég üzembehelyezett tiszaszederkényi műtrágya gyáranak szovjetunióból vásárolt berendezései, a hajduszoboszlói földgáz-vezetékhez szükséges francia berendezések, a kazincbarcikai műtrágyagyár bővítéséhez érkezett belga gépek, a nyergesujfalui viscoz gyár ndk-ból és nszk-ból vásárolt gépei, valamint a kőolajfuráshoz és feldolgozáshoz vásárolt gépek alkották. ebben az évben kötöttük meg az eddigi legnagyobb vásárlásról szóló szerződésünket, angliából rendeltük meg a borsodi vegyikombináthoz csatlakozó polietilén-gyár berendezéseit, amelynek értéke meghaladja a 4 millió fontot. a berendezések szállítása 1967-ben és 1968-ban történik. a komplett nagyberendezéseken kívül számos gépet szerzünk be a gumiipar, az alumínium-ipar, a gyógyszer- és kőolajipar számára is. az import fele a tőkés, fele pedig a baráti országokból származik. a baráti országokból érkező vegyipari gépek 75 százalékát a szovjetunióból szerezzük be. ugyanakkor a szovjetunióba irányuló vállalat exportjának tetemes része is. a magyar vegyipari gépgyártás továbbfejlesztése számára nagyjelentőségű, hogy a szovjetunió a hosszulejratu szerződésben 1970-ig történő szállítására 41 komplett üzem, festék- és műanyaggyár teljes felszerelését kötötte le. ez lehetőséget ad arra, hogy vegyipari gépexportunk megháromszorozódjék és kialakítsuk azokat a gyártípusokat, amelyeket széleskörű exportra ajánlhatunk fel a világpiacra.

- egy régebbi megállapodás alapján az idén szállítottuk a ghanei gyógyszergyár gépeit, amelyek értéke csaknem félmillió dollár. jugoszláviában már szintén szerelik az általunk szállított öt gyógyszerüzemet, amelyekben egyebek között tbc elleni gyógyszereket sztreptomocint, vitamin állítanak majd elő. a jövő évben jelentősebb szellemi exportot bonyolítunk le, tőlünk rendelték meg az indiaiak egy nagy alumínium kombináthoz szükséges bauxitbánya és évi 200.000 tonna kapacitású timföldgyár terveit. hagyományos exportcikkeink a lampart zománcozott vegyipari gépei, amelyekből ez évben több mint 4 millió dollár értékűt szállítottunk a szocialista és tőkés országokba. a jövő évben arra törekszünk, hogy további export lehetőségeket kutassunk fel. ugyanakkor az importfeladatok is nagymértékben növekednek, mivel az ez évinél 30 százalékkal több gép beszerzésére kaptunk megbízást./mti/

8.15/-n

-6-

le

bb 8. huszonnégy tudományos konferenciát rendez 1966-ban az akadémia

ms/gk/s sr bs

1965. december 29.

a magyar tudományos akadémia a jövő évben 24 tudományos konferenciát, értekezletet rendez külföldiek részvételével. tavasszal budapesten tartja értekezletét a német tudományos akadémia nemzetközi közetmechanikai irodájának munkabizottsága. a kárpátokról és a hozzájuk csatlakozó hegységi peremtájokról készülő geomorfológiai térkép munkálataiban részt vevő magyar, csehszlovák és lengyel szakemberek szintén közös munkaértekezletet tartanak. a nemzetközi geodéziai mérés-technikai és műszerügyi konferencián új mérési módszereket vitatnak meg és műszereket mutatnak be. a kgst-ben magyarország koordinálja a mikrohullámu összeköttetésekkel kapcsolatos kutatómunkát. ennek eredményeiről tanácskozik a mikrohullámu összeköttetések iii. kollégiuma. budapesten analitikai kémiai konferencia, pécsen magyar-osztrák történész tanácskozás lesz még a tavasszal, balatonalmádiban pedig kgst munkaközösség vitatja meg a talaj tápanyagellátottságának meghatározásával kapcsolatos kutatások eredményeit.

a nyáron balatonvilágoson elméleti fizikai iskola, budapesten ensz-kollokvium lesz, amelynek témája az állampolgárok részvétele a helyi igazgatásban. a nyelvtudósok debreceni kongresszusán a magyar nyelv történetéről és rendszeréről tanácskoznak. budapesten lesz az alap- és alkalmazott fizikai kutatások nemzetközi uniójának konferenciája a lumineszcencia kérdéseiről.

ősszel a matematikusok keszthelyen a függvényegyenletek elméletének továbbfejlesztéséről és alkalmazási lehetőségeikről számolnak be, balatonvilágoson pedig a szocialista akadémiaknak a nagymolekulájú vegyületek tanulmányozására kiküldött bizottsága tanácskozik. balatonöszödön lesz az elméleti fizikusok tanácskozása az elemi részecskék gyenge kölcsönhatásairól. miskolcon nemzetközi munkaértekezlet tanulmányozza a szeleta-barlangot és a szeleta kultúra kérdéseit.

pécs és szigetvár jelentős tudományos eseménye lesz az a több napos emlékülés, amelyen szigetvár védelmének 400. évfordulója alkalmából a magyarországi török uralom társadalmi-történeti kérdéseit vitatják meg. az izomkutatás legújabb eredményeit budapesten ötnapos tudományos ülésen összegezik biofizikusok, biokémikusok, mikrostruktúra-kutatók.

/folyt.köv./

8.20/-n

-7-

le

bb 8./ huszonnégy tudományos..../ 1.folyt./s

az egészségügyi minisztérium az akadémia együttműködésével markusovszky lajos emlékülést rendez. budapesten ülészik majd a nemzetközi történettudományi bizottság, a szocialista országok filozófiai folyóiratainak szerkesztőbizottságai negyedik értekezletüket tartják hazánkban. a vizgazdálkodás és vizkutatás szempontjából jelentős kérdéseket tárgyal a hidrológusok őszi konferenciája, az ipargazdasági konferencián pedig az állóeszközök kihasználásával, valamint a többműszakos és folyamatos munkarendekkel kapcsolatos problémákat vitatnak meg.

a tanácskozások sorát 1966 decemberében az automatizálási kollokvium zárja./mti/

..-

bb 13. Ősi munkaeszközök gyűjteménye a tiszavidéki muzeumokban

vid/tr/s fm bs

1965.december 29.

a tiszavidék tájain számos jellegzetes mesterség honosodott meg az évszázadok folyamán. a nagykunság és a sárrét egykori vadvizeinek, nádasainak mentén százával, ezrével tanyáztak a pákászok, a mai halászok elődei. a tiszavidéki füzesekből fonták a messzeföldön híres öblöskosarakat, gyékényből készítették a szakajtókat, lábtörőket. a megye muzeumi néprajzi kiállításai számára összegyűjtik azokat a szerszámokat, használati eszközöket amelyek kivesztfélben vannak és ma már csak elvétve láthatók. a karcagi györffy istván nagykun muzeum hamisítatlan pákász tanyát rendezett be. látható itt a jellegzetes csucsos nádkunyhó, a kezdetleges meritőháló, a varsa, az ágasokon álló bogrács, vastag suba, amelyet hűvösebb időben használtak. a muzeum birtokába került egy kötélverő mester teljes műhelyfelszerelése, csizmadiák jellegzetes munkaeszközei, mézeskalácsosok formái. jászapátiban található az alföld szinte egyetlen képfestő műhelye, amelyet ugyancsak szeretnének muzeumi célra megvásárolni. a megye régiségtárai jelenleg már több mint tízféle népi mesterség emlékeit gyűjtötték össze./mti/

..-

8.26/-n

-8-

bb.10. külföldön is kipróbálják a magyar elektronikus berendezéssel stimulált vetőmagvakat

i ie/ná ká

1965. december 29.

a vetőmagvak elektronikus kezelésével, s ezáltal a növények tulajdonságainak javításával végeznek biztató kísérleteket a kertészeti és szőlészeti főiskolán. az ott tervezett és készített berendezésen átvezetett magvakban az elektromos feszültség hatására ionmozgás keletkezik és megnő a szénhidrát-tartalom. ez - még pontosan nem tisztázott élettani okok következtében - egy sor előnyös változást idéz elő a magvakból kikelt növények tulajdonságaiban. az elektronikusan stimulált vetőmagvakat kísérletképpen, szántóföldi méretekben, az ország több helyén kipróbálták. a kukorica 5-6, a paprika, paradicsom és több más zöldségféle 10-12 nappal korábban ért be, mint az összehasonlításhoz szolgáló kezeltetlen magvak termése. a növények cukortartalma általában 20 százalékkal volt nagyobb, az össztermés mennyiségét pedig mintegy 25 százalékkal növelte az elektronikus kezelés hatása.

a magyar találmányu elektronikus magkezelőgépre felfigyelt az angol gunson-cég, európa egyik legnagyobb vetőmagtermelő vállalata is. kezdeményezésükre a gépet kipróbálás végett egy időre angliába szállították, ahol a cambridge-i egyetem biokémiai intézete ellenőrizte működését. a géppel kezelt vetőmagvakat a gunson-cég északamerikai, afrikai és több más kísérleti telepén is kipróbálja, hogy megállapítsák: hogyan jelentkeznek a különböző helyeken az elektronikus stimuláció hatása./mti/

..-

bb.14. öthónapi szabadságvesztés gondatlan veszélyeztetés miatt

vid/gk n fm

1965. december 2.

varga sándor 32 éves bekecsi lakos, alkalmi munkás ez év nyarán több fröccs elfogyasztása után segédmotoros kerékpárjával legyesbényére ment, ahol éppen bucsu volt. a faluban, a forgalmas uttesten kerékpárjával vigyázatlanságból nekihajtott a vele szembe jövő danuvia motorkerékpárnak, amelyen rakoczkai lászló és felesége ült. az összeütközés következtében rakoczkai megsérült. a miskolci járásbírósa varga sándort gondatlan veszélyeztetés büntetése miatt öthónapi felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte./mti/

..-

8.48/-n

-9-

bb 11. szövetkezeti hűtőházak épülnek az ipari központok zöldség- és gyümölcs-ellátásának javítására

szf/sk/s vg bs

1965. december 29.

az energiagazdálkodási intézet a szövetség megbízásából hűtőházakat tervez a szövetkezeteknek.

az elmúlt években az energiagazdálkodási intézet tervei szerint számos nagy, sok száz vagon befogadóképességű állami hűtőház épült szerte az országban. a hűtőházi hálózat azonban még korántsem teljes és számos olyan vidék is van, amely kiesik a nagy hűtőházak köréből. ezeken a helyeken építik ki a harmadik ötéves tervben a szövetkezeti hűtőházi hálózatot. a szövetkezeti hűtőházakat, a nagy hűtőházaktól eltérően nem hosszú idejű mélyhűtéses tartósításra tervezik, hanem abból a célból, hogy a termelőszövetkezetekből oda beszállított zöldséget, gyümölcsöt egy-két, esetleg három napig plusz 2-3 fok körüli hőmérsékleten frissen megőrizték, amíg szétosztják a kereskedelmi hálózatba. tehát főleg az ipari központok gyors, mindennapi ellátását szolgálják. ennek megfelelően tárolókapacitásuk jóval kisebb lesz, mint a nagy hűtőházaké. négy-öt-öt száz négyzetméter alapterületen építenek fel egyet-egyét. az ózdi, miskolci és győri ellátására szolgáló szövetkezeti hűtőházak gépi berendezési terveit az energiagazdálkodási intézet már átadta a földművelésszövetkezeti országos kivitelező- és tervező vállalatnak, amely az épületeket készíti. ezek a hűtőházak már épülnek is. az ózdi 25, a miskolci és a győri 70 vagon kapacitású lesz. most dolgoznak a szolnoki, a békéscsabai és még néhány más városbeli 70 vagonos szövetkezeti hűtőház tervein. ezeket a terveket jövőre adják át kivitelezésre.

a most épülő és tervezés állapotában levő hűtőházak már részei annak a szövetkezeti nagy hűtőházépítési programnak, amelynek jelentékeny hányada a harmadik ötéves tervben megvalósul. összesen 40 ilyen kis légkondicionált tranzit rakományt építenek majd a szövetkezetek körülbelül 20 ezer négyzetméter alapterülettel./mti/

--

le

8.58/-n

-10-

bb.12. az április 4. gépgyár együttműködése olasz, osztrák és nyugatnémet cégekkel az olajégők gyártásában

i sl/sk n vg

1965. december 29.

hazánkban az utóbbi időben igen gyorsan elterjedt az olajtűzelés, s a következő években az olaj további területekről szorítja ki a hagyományos tüzelőanyagot. e korszerű fűtéshez egyelőre külföldről évente több százezer dollárért kell megvásárolnunk az olajégőket, az április 4. gépgyár azonban már a jövő évtől fokozatosan rátér az égők előállítására. a gyártás hazai konstrukció alapján csak hosszú idő alatt oldódhatna meg, ezért olasz, osztrák és nyugatnémet cégekkel megállapodást kötöttek a gyártási leírás beszerzéséről és egy ideig az alkatrészek vásárlásáról. az olasz Lowtherm cég a viszonylag legkisebb méretű, óránként 1,5-140 kiló olaj elégetésére alkalmas égők leírásait és gyártási jogát adja át. ezeket az égőket az ugynevezett nagykonyhai tűzhelyekhez lehet felhasználni. az osztrák unitherm cégtől ennél nagyobb, ipari üzemek fűtésére alkalmas olajégők leírását vettük meg, míg a nyugat-német saacke cég az egészen nagy, óránként 1500 kilogramm olaj felhasználására alkalmas égők rajzait adja át. mindhárom cégtől egy ideig az égőkhöz szükséges alkatrészeket is megvásároljuk, az égő azonban így is 20 százalékkal kevesebbe kerül, mintha azt készen hoznánk be nyugatról. az alkatrész-vásárlás is azonban csak néhány évig tart, évente csökkenő mennyiségben, s időközben az április 4. gépgyár fokozatosan rátér az olajégők kellékeinek előállítására. öt év múlva már teljes egészében mentesülünk az importtól, a gyár ki tudja majd elégíteni a hazai szükségleteket.

a gyártás előkészítése folyamatban van, a jövő év második felében már az első alkatrészek is elkészülnek az április 4. gépgyárban. a gyár vezetői az új termékek gyártását vidékre szeretnék telepíteni. hajduböszörményben már ki is szemeltek egy üzemet, ahol pillanatnyilag egy asztalosipari vállalat működik, a helyi tanács ezt szívesen a gépipar rendelkezésére bocsátaná. a tárgyalások már megkezdődtek a vidéki üzem átvételéről, az olajégők gyártásának hajduböszörménybe telepítéséről./mti/

--

bb.17. az ártéri füzesek vesszejéből több mint 2 millió forint értékű közszükségleti cikk készült tokajban

vid/lk n ki

1965. december 29.

a tokaji háziipari szövetkezet dolgozói ebben az évben a tiszta és a bodrogparti füzesekből 16 vagon zöld vesszőt, négy holdas telepükről pedig 500 mázsa amerikai nemes vesszőt gyűjtöttek. a nyersanyagból karácsonyig több mint 2 millió forint értékű használati cikket készítettek és értékesítettek. az idén először 4500, ugynevezett bolgár kosarat készítettek exportra./mti/

--

le

9.03/-n

-11-

bb 15. új vízügyi létesítmények a tiszamentén

vid/lk/s szf bs

1965. december 29.

számos új létesítményt jelöltek be 1965-ben szolnok megye vízgazdálkodási térképébe.

elkészült a zagyva gátrendszere, ujszász és jásztelek között a zagyva eddigi legkritikusabb szakaszán mindkét oldalon 24 kilométer hosszú, három méter koronaszélességű védelmi vonalat épített ki a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság. tíz millió forint értékű munkával befejezték a tarna jászsági szakaszának védelmi erősítését. a megye legaszályosabb vidékén átadták rendeltetésének a tiszapüspöki-törökszentmiklósi öntözőrendszert, amelynek kilenc kilométer hosszú csatornarendszere nyolcezer hold mező-gazdasági terület öntözését teszi lehetővé. karcag határában már az idén feltöltötték a nagykunság legnagyobb mesterséges víztározóját. a 270 holdas tavat 4 millió forintos költséggel alakították ki. medrében két és félmillió köbméter vizet tartalmazóknak a termelőszövetkezeti földek öntözésére. szolnok külső kerületében eddig öngóványos, terméketlen szikesen 107 holdas új halasztavat adtak át decemberben a felszabadulás halászati termelőszövetkezetnek. augusztus óta üzemel az ország legnagyobb, villamosenergiára átalakított makkosi vízkivételi műve. a villamosenergiával üzemelő szivattyutelep 14 ezer hold szántóföld, rét, legelő öntözéséhez biztosít vizet. elkészült a törökszentmiklósi aranykálász termelőszövetkezet ezeröttszáz holdas korszerű öntözőtelepének első ötszáz holdas szakasza, amelyet alagcsöves rendszerűre építettek ki. ezenkívül számos öntözőtelep belvizcsatorna, védvonal épült a középtiszavidéken.
/mti/

--

bb 21. befejezés előtt a szombathelyi - nagykanizsa közötti vasútvonal korszerűsítése

vid/lk/s ki bs

1965. december 29.

a szombathely-nagykanizsa közötti mintegy száz éves vasútvonal felújítási munkái befejezéshez közelednek. a száz kilométer hosszú vasúti pályatest több mint háromnegyed részén már hézag nélküliek a sínek. a pályafelújításon kívül korszerűsítettek több vasútállomást is. a felújítás befejezésével gyorsabb lesz a személy- és teheráru szállítás, mert száz kilométeres sebességgel is futhatnak a vonatok az eddigi harminc-negyven helyett. zalaegerszeg térségében megszüntetnek három állomást, s ezek helyett alibánfa határában korszerű, nagy áteresztő képességű pályaudvart építenek. az alibánfai állomás építése már megkezdődött.
/mti/

--

9.10/-n

-12-

bb 16. műszörmét gyártnak majd szombathelyen

vid/lk/s szf bs

1965. december 29.

a latex szombathelyi takarógyárban új tűzőgépcsarnok épül. a két és félmillió forintos beruházással létesülő üzemenrészben új típusú tűzőt takarókat és műszörmét gyártnak majd. az év utolsó munkanapján érkeznek meg a gépek első csoportja.

a próbagyártás után a jövő esztendő második felében indul meg a termelés az új csarnokban, amelyhez korszerű szociális létesítményeket is építenek.
/mti/

--

bb 23. a hajdusági termelőszövetkezetek 16 százalékkal több árut adtak el az államnak, mint tavaly

vid/ká/sk/s bs

1965. december 29.

a tavaszi belviz, a nyári esőzések és az őszi aszály miatt rendkívül nehéz esztendőt zárnak a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek. az elmúlt három évtized legcsapadékosabb éve volt az idei, mintegy 130 millió forint kárt okoztak a belvizek. a mostoha időjárási viszonyok ellenére az egyre jobban összeforrott közös gazdaságok nemcsak a termésátlagok emelésében, hanem az árutermelésben is jelentősen előreléptek. búzából tizenkét és fél mázsás átlagot értek el, 175 mázsa cukorrépát termeltek holdankint, amire még nem volt példa az országnak ezen a részén. az 1964. évi átlagtermést rozsából, őszi és tavaszi árpából, kukoricából, napraforgóból, burgonyából, lucernából és kenderből is túlhaladták. a felvásárlás ennek megfelelően alakult. a hajdusági termelőszövetkezetek 16 százalékkal több árut adtak el az államnak, mint 1964-ben. ezen belül is kiemelkedő az eredmény kenyérgabonából: tavaly 6355 vagonnal, az idén pedig 8507 vagonnal járult hozzá a megye az ország ellátásához.
/mti/

--

9.20/-n

-13-

bb.18. parkosított majorok, modern tömbházak
bábolnán

vid/ká sk n ká 1965. december 29.

a bábolnai állami gazdaságban amióta az iparszerű baromfi-
tenyésztés lépett elő a fő üzemággá, nemcsak a gazdálkodás szer-
kezete, de a környék külső képe, a dolgozók élete is megváltozott.
a baromfimajorokat parkosították, az üzemegységeket 40 kilométer
hosszu uthálózattal kötötték össze. ezeken az utakon a gazdaság
tojást és naposcsibét szállító, fűthető, légkondicionált autó-
buszai közlekednek. tizenkét hidroglobusz magasodik a környéken,
jó ivóvizet szolgáltatva a lakótelepeknek. most épül csaknem három
millió forintos költséggel a szennyvízcsatorna hálózat. megvál-
tozott. bábolna központjának képe is. a modern keltetőházon, a ta-
karmánylaboratóriumon, a takarmánykeverőn és más korszerű üzemi
épületen kívül sorra épülnek az új lakóházak, a tanyákról, pusztá-
ról beköltöznek a családok, rövidesen átadják a harmadik kétemeletes
tömb lakóépületet. minden háznál szól a rádió és minden másfél csa-
ládra jut egy televízió./mti/

bb.19. virágboltok a hajdusági falvakban

vid/ká/sk n ká 1965. december 29.

hajdu-bihar megye nagyobb községeiben virágboltokat
nyitottak a földművelésszövetkezetek. a kezdeményezés bevált,
az üzletek nagy népszerűségnek örvendenek. püspökladányban, hajdu-
hadházon, komádiban, belmazujevároson és derecskén a virágbol-
tok idei forgalma megközelíti a félmillió forintot. a
földművelésszövetkezetek a közeljövőben újabb falusi virágboltokat
nyitnak nagylétán és nádudvaron./mti/

bb.22. az alföld legnagyobb olajkutató központját alakították
ki szeged környékén

vid/tné n ki 1965. december 29.

ez év januárjában új területen, szeged térségében kezdték
meg a kőolajkutató az országos kőolaj és gázipari tröszt alföldi
kőolajfúrási üzemének dolgozói. egy év alatt az alföld legnagyobb
olajkutató központját, az üzem legnagyobb kirendeltségét hozták
létre ezen a területen. hét nagyteljesítményű furóberendezést és
négy lyukbefejező berendezést üzemeltetnek. szeged környékén,
algyő, dorozsma térségében ebben az évben öt termelőkutatót képeztek
ki. két kutató már rendszeresen termeli az olajat. a szegedi ki-
rendeltség dolgozói jó eredményt értek el az üllési területen is.
a felső szintekben kőolajat és földgázt tártak fel. az egyik kutató
szeged város számára már földgázt szolgáltat. az alföldi kő-
olajkutatók jövőre tovább szélesítik a kutató és termelő
munkát./mti/

9.20/-n

-14-

bb.20. baranya művelődésügyi hálózatának öt éves fejlődése -
körzetesiítéssel oldják meg a kisközségek tanulóinak
szakrendszerű oktatását

vid/tné n fm 1965. december 29.

a baranya megyei tanács művelődésügyi osztálya számbavette a
második öt éves ter. művelődéspolitikai eredményeit és tapasztala-
taikat. baranyában - nem számítva az önálló költségvetéssel rendel-
kező megyei jogú pécset - összesen 96 tanterem épült és további
husz tanterem befejezésén dolgoznak. az óvodai férőhelyek száma
211-el emelkedett. új középiskolákat létesítettek pécsvárad,
sellye, boly községekben és komlón. a középiskolai tanulók száma
1700-ról 3200-ra nőtt. előtérbe került a szakközépiskolák szer-
vezése: jelenleg mezőgazdasági gépszerelő, öntözőgépes gépész,
közgazdasági és kereskedelmi szakközépiskolák működnek baranyában
újabbak szervezése pedig folyamatban van. pécsvárad, boly és
sellye községekben középiskolai diákközpontok segítik elő a
távolabbi falvak fiataljainak tanulását.

mivel a megye 323 községe közül mindössze 51 rendelkezik
akkora lélekszámmal, hogy helybeli tanulókból az általános
iskolák felső tagozatán önálló osztályokat szervezhetnek,
körzetesiítéssel oldották meg a kisebb falvak gyermekeinek
szakrendszerű oktatását. a második öt éves tervidőszakban az osz-
tott felsőtagozatos iskolák száma hatvanról nyolcvanötöre, a körzeti
központokba bejáró tanulók száma háromezerről ötezerre nőtt és a
szaktanárokkal való ellátottság ma már - a nehéz körülmények
ellenére - megközelíti az országos szintet. a nehezebben megköze-
líthető falvak kisdíákjainak három körzeti központban - magyarboly,
ibafa és sásd községekben - diákközpont létesítettek, újabb
általános iskolai diákközpontokat szerveznek mecseknádasdon és szent-
lőrincen. a cigánytanulók helyzetének javítására kilenc helyen
napköziotthonok szerveztek. mindez az általános iskolák a
tanköteles korig elvégző gyermekek számának növekedését eredményez-
te. az iskolahálózat fejlesztését egyrészt a megye évről-évre emel-
kedő költségvetési előirányzata - amely 1961-ben 111 millió,
1964-ben már 143 millió forint volt - másrészt a lakosság
áldozatvállalása, a községfejlesztési alapnak erre a célra
történő koncentrálása és a társadalmi munka tette lehetővé./mti/

9.30/-n

-15-

bb.24. több mint kilenc millió forint értékű könyv fogyott el szolnok megye falvaiban

vid/tné n fm 1965. december 29.

szolnok megyében a falusi könyvtérjesztőhálózat az idén több mint 9 millió forint értékű könyvet adott el. ez az összeg 800 ezer forinttal meghaladja meg az 1964-es esztendő eredményét. a könyvgyűjtés különösen népszerű a szolnoki járásban. itt a faluellátó hálózat két millió forintos forgalma 600 ezer forinttal több, mint 1964-ben volt. tiszaföldvár szövetkezeti gazdái és családtagjaik az idén 300 ezer forintot költöttek szépirodalmi és szak-könyvekre./mti/

..

bb.25. amatőr filmesek klubja borsod megyében

vid/gk n fm 1965. december 29.

borsod megye különböző területein dolgoznak már amatőrfilmesek, hogy meg örökítsék az üzemek, termelőszövetkezetek és iskolák mozgalmasságát. így például a diósgyőri és ózdi kohászat öntvényfilmforgató csoportja a gyáregységekben bevezetett új módszerekről, a palesetek elleni védekezésről, a szocialista brigádok tevékenységéről, a miskolci nehézipari műszaki egyetem fiataljai az oktató- és nevelőmunkáról, a bükk elnevezésű munkaközösség pedig a kórházak orvosainak tudományos kutatásairól készít szemléltető kisfilmeket. ezeket termelési tanácskozásokon, szakmai megbeszéléseken és az ujitók értekezletein vetítik le.

a filmesek szakmai fejlődésének elősegítésére és munkájuk színvonalasabbá tételére - a tanács kezdeményezésére - megalakult a megyei amatőr filmforgatók klubja, amely a különböző csoportokat összefogja és tevékenységüket irányítja. a klub tagjai program szerint dolgoznak a jövőben és havonta kiváló szakemberek filmes-tétikai, operatőri és rendezési kérdésekkel kapcsolatos előadásait hallgatják. a csoportok által készített kisfilmek legjobbjaiból megyei bemutatókat rendeznek./mti/

..

9.34/-n

-16-

bb.26. befejeződött az állóeszköz leltározás szolnok megye termelőszövetkezeteiben

vid/ká sk/n ká 1965. december 29.

szolnok megyében befejeződött a termelőszövetkezetek állóeszközeinek leltározása. száznegyvenöt közös gazdaságban hárommilliárd forint értékű gazdasági épületet, járművet, gépet, berendezést vettek nyilvántartásba a leltározó bizottságok. a múlt évihez képest nagyobb volt a felmérő bizottságok feladata, mert 1965-ben csak új gazdasági épületekre, öntözőtelepek építésére, majorközpontok fejlesztésére 126 millió forintot költöttek a közös gazdaságok. bár a forgóeszközök leltározása még nem ért véget, a megye tsz-ei bizakodva várják az év végi zárszámadást./mti/

..

bb.27. határidő rövidítéssel kétmillió négyzetméter szőtt áru terven felül

vid/tné n ki 1965. december 29.

a győri textilipari vállalatnál új szövődét létesítettek, amelyben 150 automata szövőgépet állítottak munkába. ugyanennyi nyüstös gépet is vásároltak finom áruk előállítására. az új szövődé gépparkját korszerű nyíró és mérő gépek egészítik ki. terv szerint az új szövődének ez év utolsó napján kellett volna teljes kapacitással dolgoznia. az építést és a gépek felszerelését azonban határidő előtt befejezték. így ez év végéig terven felül kétmillió négyzetméter szőtt áru kerülhet exportra. a terven felül szőtt árukért a gyár máris új gépet kapott, amely a kikészítő üzem újabb fejlesztését segíti elő.

/ mti/

9.40/-n

..

-17-

le

bb.28. mérőszalagacél hazai gyártását készítik elő a salgótarjáni acélárugyárban

vid/lk n szf 1965. december 29.

a salgótarjáni acélárugyár két dolgozója, hegyes ferenc és hopka lászló ujtása alapján néhány hónapja kísérletek kezdődtek a gyár hideghengerművében az eddig importból fedezett mérőszalagacél hazai előállítására. az ujtók javaslatai szerint végzett kísérletek eredménnyel jártak, s a felhasználó vállalat „kitűnő” minősítéssel látta el a kísérlet során előállított mérőszalagacélt. az eddig nyugati piacokon vásárolt mérőszalagacélt jövőre már a salgótarjáni hideghengerészek gyártják. összesen tíz tonna, többmillió méter mérőszalag gyártására alkalmas szalagacél készül salgótarjában, s ennek eredményeként jelentős összegű valutát takarítanak meg a népgazdaságnak./mti/

bb.29. burgonyából önellátó lesz szolnok megye

vid/ká/sk nká 1965. december 29

szolnok megye mezőgazdasági termelőszövetkezetei eddig a szükségesnél kisebb területen termeltek burgonyát, a termés a megye lakosságának szükségletét sem elégítette ki. a gazdaságok zöme azon a véleményen volt, hogy a megye talajai kevésbé alkalmasak burgonya termelésére. a megyei tanács mezőgazdasági osztálya és a termeltető vállalat felkérésére a nyírségi burgonyanemesítő intézet szakemberei a megye számos pontján abádszalókon, törökszentmiklóson, jászfényszarun és más községek határában talajvizsgálókat folytattak. utmutatásuk alapján a tájjellegnek megfelelő burgonyafajtákat ültettek, s beigazolódott, hogy szolnok megye területén is magas burgonya terméshozamokat lehet elérni. ezt követően több közös gazdaságban megkezdtek a rózsa, a gúl Baba és más burgonyafajták vetőgumójának szaporítását. a jövő évtől kezdve szolnok megye előreláthatólag megtermeli saját burgonyaszükségletét, a szerződés-kötési tervet már teljesítették./mti/

9.50/-n

-18-

bb 30. több mint 850.000 fiatal vett részt a fővárosban az ifjúság a szocializmusért mozgalomban - ülést tartott a kisz budapesti bizottsága

di/sk/s bs 1965. december 29.

szerdán ülést tartott a kisz budapesti bizottsága. részt vett a tanácskozáson pataki lászló, a kisz központi bizottságának titkára is.

somogyi imre, a kisz budapesti bizottságának első titkára összegezte az ifjúsági szövetség idei fővárosi tevékenységének tapasztalatait, eredményeit és ismertette a soron következő tennivalókat. megállapította, hogy a budapesti ifju kommunisták sok hasznos kezdeményezéssel segítettek az idén a népgazdasági tervek teljesítését, az mszmp központi bizottsága decemberi határozatainak valóra váltását. a fiatalok vállalatásainak mintegy a fele a gyártmányfejlesztést és a technológia korszerűsítését szolgálta és szép számmal bontakoztak ki olyan akciók is, amelyek az önköltséget csökkentették, a gazdaságosságot növelték. a ganzmárvag fiataljai például kilenc hónap alatt több mint tíz millió forintos megtakarítást értek el. az általános építettervező vállalat ifju szakemberei pedig a korábbi gyakorlat megváltoztatásával, körültekintőbb munkával, különböző ésszerűsítésekkel öt millió forinttal növelték idei takarékosági számlájukat. jónéhány gyárban, üzemben a minőség javítása felett vállaltak védnökséget a kisz-isták. a vörös október férfiruha gyárban meghirdették a „ne add tovább” mozgalmat, amelynek részvevői kötelezettséget vállaltak, hogy egyetlen hibás munkadarabot sem engednek ki a kezükből. az országos gumilipari vállalatnál „vigyázó szemek” elnevezéssel takarékosági újratervezéseket szerveztek a fiatalok, a csepel vas- és fémművekben pedig kommunista vasárnapokat tartottak, s különböző társadalmi munkaközpontokkal tetézték meg kötelezettségeiket.

jól kamatozott az ifjúsági brigádok munkaversenye is. a szerszámgépipari művek esztengagép gyárának forgácsoló üzemében például fél százalékkal csökkentették az egyébként sem magas selejtet a fiatalok. a kőbányai gyógyszerárugyár heparin ifjúsági szocialista brigádja 166 százalékra teljesítette előirányzatát és hat hónap alatt félmillió forintot takarított meg. az építésiügyi minisztérium gép-és felvonószerelő vállalatának november 7-e ifjúsági szocialista brigádja már hosszabb ideje teljesen hibátlanul dolgozik és alig három hónap alatt ugyancsak félmillió forintot takarított meg.

/folyt.köv./

11.27/s

- 19 -

bb.30./ több mint...1. folyt./ n

Ujabb elismerésre méltó eredményeket hoztak a budapesti kisz-isták védnökségvállalásai. husz budapesti üzem kisz-szervezete csupán az idén 61 szocialista szerződést kötött különböző vegyipari berendezések határidő előtti elkészítésére, szállítására. a védnökség mintegy 1000 tételre terjed ki, s ezeknek néhány kivétellel már eddig becsülettel eleget tettek az ifju szakemberek. az április 4. gépgyár fiataljai például négy hónappal a határidő előtt adták át különböző fontos berendezéseket a borsodi vegyikombinát. a vegyiműveket szerelő vállalat ifju szakemberei nyolc hónappal a határidő előtt fejezték be munkájukat a borsodi vegyikombinát kaprolaktán üzemében. a szellőző művek fiataljai hét hűtőtornyot és 15 centrifugál ventilátort bocsátottak három hónappal a határidő előtt a tiszai vegyikombinát rendelkezésére.

Somogyi Imre rámutatott, hogy a budapesti ifju kommunisták derekasan kivették a részüket a budapesti házépítő kombinát építésének, szerelésének munkálataiból is, kiérdemelték a különböző szervek vezetőinek elismerését és jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy a házgyár négy hónappal a határidő előtt kezdte meg a próbaüzemet. beszámolt arról, hogy a fővárosban az idén a tavalyinál mintegy 20 százalékkal több fiatal szakember érdemelte ki a kiváló ifju mérnök, illetve a kiváló ifju technikus címet. mind jobban betöltik hivatásukat a több üzemben megalakított ifjusági társadalmi tervező irodák és jól dolgoznak a fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsai is. a mechnaikai mérőműszerek gyárában például 50.000 forint értékű munkával segítettek különböző minta-példányok tervezését és kivitelezését és ezzel 15 millió forint értékű beruházás gyorsabb megvalósításához járultak hozzá.

a kisz budapesti bizottságának első titkára a továbbiakban elmondta, hogy jól sikerült a felszabadulás 20. évfordulóját köszöntő ifjusági napok eseménysorozata, amelynek rendezvényein 150.000 fiatal vett részt. a farkashegyi ifjusági találkozón pedig mintegy 10.000-en tettek hitet a béke, a barátság, a szolidaritás gondolata mellett. az árvíz elleni küzdelemben több mint 10.000 diák és ifju munkás adott bizonyosságot segítőkészségéről, a kisz nyári építőtáborában pedig 7 ezren dolgoztak a különböző feladatok megoldásán. beszámolt arról, hogy a fővárosban a második ötéves terv időszakában összesen több mint 850.000 fiatal vett részt az ifjuság a szocializmusért mozgalomban, majd hangsúlyozta, hogy a budapesti kisz-szervezetek a kisz központi bizottsága legutóbbi ülésének határozatai alapján dolgozzák ki jövő évi munkaprogramjukat. a tervezzünk és cselekedjünk jelszó szellemében az eddiginél is szélesebb körben eredményesebben bontakoztassák ki a főváros ifjuságának segítőkészségét, alkotó kedvét, fórumaikon adjanak helyet a kisz-isták és szervezeten kívüli fiatalok javaslatainak, kezdeményezéseinek és fordítsanak még nagyobb gondot az új nemzedék érdekeinek védelmére.

a beszámolót vita követte./mti/

10.30/-n

-20-

bb.31. megkezdődött a szegedi papucs exportja

vid/Lk n ki

1965. december 29.

megkezdődött a híres szegedi papucs exportja. a szegedi cipő- és papucskészítő ktsz-ból szerdán utnak indították az első szállítmányt tengerentúlról érkezett megrendelésre. ezt rövidesen újabb követik, s jövőre negyvenezer pár papucst küldenek nyugat-európai országokba és észak-amerikába.

már régóta nagy az érdeklődés külföldön a bársonyfejú, pipacs és buzavirág-mintás himzésű, magassarku szegedi papucsok iránt, azonban eddig csak a turisták által jutott el külföldre. a ktsz felkészült az exportfeladatra, sok kézi munkaműveletet gépesítettek. az idén 150 000 pár papucst gyártottak, tizezer párral többet, mint tavaly./mti/

.-.

bb.32. új üzemrészszel bővül a dunántúli kőolajipari gépgyár

vid/Lk n ki

1965. december 29.

az év utolsó napjaiban újabb ipari létesítmény készült el nagykanizsán. befejezték a dunántúli kőolajipari gépgyár új üzemrészének építési munkáit és megkezdtek az üzemcsarnok berendezését, a különböző gépek szerelését. a korszerű üzemrészben januárban megkezdik a termelést. ebben a csarnokban készítik a különböző nagyságu és típusu görgősfurókat./mti/

12.30/-n

.-.

bb.33. időjárásjelentés

gk/ n

1965. december 29.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. december 29-én, szerdán 13 órakor:

hidegebb idő

skandinávián és a balti-tenger térségén keresztül az északi jeges-tenger térségéből hideg, sarkvidéki eredetű levegő árasztja el kontinensünket. ezzel egyidőben enyhe, páradus levegő áramlik az atlanti-óceán felől európa nyugati partjaira, valamint a földközi-tenger medencéjéből a fekete-tengeren keresztül európa keleti tájai fölé. a hideg és meleg levegő érintkezési területein, szárazföldünk óceáni partvidékén, az alpok térségében, a balkán-félszigeten, s a kárpát-medence déli felén, valamint kelet-európában erősen felhős az ég, sokfelé esik az eső, havazik, többfelé erős szelek fúrnak, a szovjetunió európai területén helyenkint hófúvások kíséretében. /folyt.köv./

13.05/-n

-21-

bb.33./ időjárásjelentés...1. folyt./ n

hazánk fölött tegnap változóan felhős ég mellett 1-5 órán át sütött a nap. ma sokfelé esett az eső. ma a hajnali órákban nyugaton havazni kezdett. a reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége a duna-tisza közének déli felén meghaladta a 10, sőt kalocsán elérte a 16 millimétert. a hőmérséklet tegnap napközben általában 5-11, a keleti határvidéken csak 3-5 fokig emelkedett az éjszaka folyamán, szeszélyes területi eloszlásban minusz 2- plusz 5 fokig süllyedt. jelentősebb hóréteget, 10-20 centimétert csak a mátra magasabb helyeiről jelentenek. a hó minősége rossz, jeges, kérges. ma délelőtt észak felől fokozatosan felszakadozott a felhőzet, a délnyugati megyékből havazásokat, délkeletről további esőket jelentettek.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke plusz 6.7 fok volt, 7.3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, mérsékeltten emelkedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: kisebb felhőátvonulások, legfőljebb szórványosan előforduló átfutó havazásokkal. helyenkint reggeli párásság, időnkint élénk, az éjszaka folyamán fokozatosan mérséklődő északnyugati, északi szél. az éjszakai lehűlés fokozódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 2- minusz 7, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap minusz 1- plusz 3 fok között.

a duna vizállása budapestnél 345 centiméter./mti/

13.10/-n

kk.35. átadták a köjál-székházat kecskeméten

vid/tné n fm 1965. december 29.

új egészségügyi intézménnyel gazdagodott kecskemét. elkészült a megyei közegészségügyi és járványügyi állomás új székháza. a több mint 9,300,000 forint költséggel épült egészségház korszerű gépi-berendezést, laboratóriumi felszerelést kapott. a köjál-székház január elsejével megkezdte működését./mti/

14.20/-n

-22-

bb.34. az iparban 260, a mezőgazdaságban 44 ifjúsági brigád dolgozik szabolcsban

vid/j n fm

1965. december 29.

az iparban 260, a mezőgazdaságban 44 ifjúsági brigád dolgozik szabolcs-szatmárban - állapították meg a kisz megyei bizottságának szerdai ülésén, amelyen részt vett molnár györgy, a kisz központi bizottságának titkára is. a megyében már több helyen működik szocialista ifjúsági üzemsz. záhonyban például nem kevesebb, mint 75 ifjúsági brigád tevékenykedik. a fémszerelvényárugyár kisvárdai üzemejében a fiatal műszakiak tanácsa készítette el az üzem rekonstrukciós tervének egy részét. a megye fiataljai egy év alatt 140 újítást nyújtottak be. a nyári és őszi mezőgazdasági idényben majdnem félmillió forint értékű társadalmi munkával segítették a közös gazdaságokat./mti/

..

bb.36. állami levéltárba kerülnek a termelőszövetkezetek régi levelezésjei - szervezetté teszik a falukrónika-írást fejér megyében

vid/tm n fm

1965. december 29.

a fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén a székesfehérvári levéltár tevékenységével foglalkozott. a 168 évvel ezelőtt létesített megyei levéltár mai utóda majdnem hiánytalanul őrzi a megye és a város történetének - 1692-től a felszabadulásig terjedő időszakra vonatkozó - legfontosabb okmányait és írásos emlékeit. az 1945-1955 közötti időszak nagy társadalmi átalakulásának sok hivatalos, írásos dokumentuma is már a levéltár birtokában van, a végrehajtó bizottság többek között határozatot hozott arra, hogy az állami levéltár összegyűjti majd a termelőszövetkezetek régi levelezéseit is és feldolgozza a tsz-ek és a földművesszövetkezetek fejlődését. ezért felhívta a termelőszövetkezeti főkönyvelőket irattáraik gondos kezelésére, a falukrónika írását pedig intézményessé teszik. a helyi tanácsok a népfronttal közösen készítik majd a falukrónikákat a megye valamennyi községében. dunaujvárosban pedig, - mivel ezt a 15 éves város fejlődése szükségessé teszi, - önálló levéltárat hoznak létre. a dunaujvárosi levéltárat az épülő tanácsházán helyezik el./mti/

14.35/-n

..

-23-

bb.37. pótolták 23 000 tonna elmaradásukat a diósgyőri blokkosori hengerészek

vid/lk n ki 1965. december 29.

a Lenin kohászati művek durvahengerművének blokkosorán - motorhiba miatt - az év közepén huszonháromezer tonna elmaradás keletkezett. a tetemes termelés kiesés sok gondot okozott nemcsak a hengerészeknek, hanem a vállalat vezetőinek is. olyan félkész termékekből, a blokkbugákból állt elő ugyanis az első időkben szinte pótolhatatlannak tűnő hiány, amelyek a feldolgozó üzemek munkájának folyamatosságát veszélyeztették. a széleskörű összefogás, a bevezetett intézkedések, párosulva a hengerészek fáradhatatlan munkájával, egyre eredményesebbnek bizonyultak. augusztustól a blokkosoron naponta átlagosan 10 százalékkal hengereltek többet a tervnél, s ennek eredményeként még az év vége előtt sikerült az elmaradást pótolniok.

a martinászok is teljesítették évi tervüket. a hónap végéig még mintegy hatezer tonna acélt olvasztanak terven felül./mti/

..

bb.38. már tízezer helyet igényeltek 1966-ra a vas megyei turistaszállókban

vid/lk n ki 1965. december 29.

szerdán megérkezett a jövő évre szóló tizezredik helyigénylés a vas megyei turistaszállókba. megyeszerte folynak az előkészületek a vendégek fogadására. az 500 személyes, elsőosztályú szombathelyi kempingben befejeződtek a fásítási munkák. a csaknem négyholdas területen 230 különböző fenyőt és diszfát, cserjét ültettek el, a terület többi részét parkosították. akemping udvarán 1500 négyzetméter területű halastavat létesítenek. parkosították a szombathelyi turistaszálló új szárnyépületének környékét is.

a kőszegi szabó-hegyen a turistavendéglő és szálló körül 250 gépkocsinak parkirozót, jó utat létesítettek./mti/

14.46/-n ..

-24-

bb.39. tizemeletes toronyház műszaki átadását kezdték meg veszprémben

vid/lk n ki 1965. december 29.

veszprémben megkezdtek a város legmagasabb lakóházának, a vegyipari egyetem közelében felépített tizemeletes toronyháznak műszaki átadását. a modern épületben a képcsarnok vállalat veszprém megyei fiókja lakásberendezési kiállítást rendezett, ahol az új lakásokban legjobban kihasználható butorokat mutatják be az érdeklődőknek. az épületbe jövő év elején költöznek be a lakók./mti/

..

bb.40. befejezte évi tervét a tatabányai szénbányászati tröszt

vid/lk n ki 1965. december 29.

a tatabányai szénbányászati tröszt dolgozói szerdára virradóra teljesítették évi tervüket. az év végéig 31.5 ezer tonna szenet termelnek terven felül. a tatabányai bányászok az idén naponta ötven vagonnal adtak több szenet, mint az ötéves terv első évében. a termelékenységi mutató 10 százalékkal növekedett öt év alatt. az idén már a termelt szén 40 százaléknál mentesítették a bányászokat az egyik legnehezebb fizikai munkától, a lapátolástól. egymillió tonna szenet raktak fel géppel./mti/

..

bb.42. új üzemmésszel bővült a richards finomposztógyár

vid/lk n ki 1965. december 29.

a győri richards finomposztógyárban szerdán átadták rendeltetésének az új fésüldei üzemmésszt, amelyben olasz és belga gépekkel évente 1.230 tonna fésült gyapju szalagot készítenek. ez azt jelenti, hogy évi 236 000 dollár értékű fésültgyapju szalag importja válik feleslegessé. az új fésüldében az új év első munkanapján kezdik meg az üzemszerű gyártást.

az üzemméssz átadásánál jelen volt Lehr ferenc könnyűipari miniszterhelyettes, valamint a megye és a város párt- és társadalmi szervezeteinek képviselői./mti/

14.55/-n ..

-25-

bb.41. teljesítette évi tervét a magyar vagon- és gépgyár

vid/lk n ki

1965. december 29.

győr-sopron megye legnagyobb üzeme a magyar vagon- és gépgyár teljesítette évi tervét. az idén 2.7 milliárd forint értékű vasuti kocsik, különféle vasszerkezetek, hidak, gömtartályok, futóművek készültek a gyárban. a gyár termékeinek negyede készült exportra. három hónappal ezelőtt még kétséges volt, hogy sikerül-e idejében átadni a tropusi klímára, különleges kivánság szerint készített 118 vasuti személykocsit. a vagongyáriak helyzetét ugyanis kooperációs szervezatlenség nehezítette. a hét első napjaiban azonban az utolsó ilyen vasuti személykocsi is kigördült a gyár kapuján. külön dicséret illeti a gyár dolgozóit azért is, hogy az idén kiszállított gyártmányaikra nem érkezett reklamáció, és a bel, valamint a külkereskedelmi vállalatok minden esetben rendelés szerint megkapták a pótalkatrészeket is./mti/

..

bb.43. több külkereskedelmi vállalat határidő előtt teljesítette tervét

i sz/tné n vg

1965. december 29.

a külkereskedelemnek 1965-ben hét százalékkal kellett növelni a forgalmát és a terv előírta, hogy ezenbelül a kivitel még nagyobb mértékben, az előző évihez mérten mintegy 10 százalékkal fokozzák. e nagy feladatok megoldásáért szorosabb, együttműködés alakult ki az ipar és a külkereskedelmi vállalatok között, az üzletemberek szélesebbkörű piackutató munkát végeztek, s új kapcsolatokat építettek ki. ennek eredményeit tükrözik a külkereskedelmi minisztériumban most összegezett jelentések, amelyekből megállapítható, hogy december 24-ig több vállalat eleget tett tervkötelezettségének. az első között teljesítette tervfeladatát a chemolimex, a pannónia, a mineralimpex, a tannimpex, és az artex. e vállalatok sikeresen végrehajtották export-import feladataikat, s a határidő előtt történt tervteljesítés után arra törekedtek, hogy a fizetési mérleg javítása érdekében jelentős többlet-exportot bonyolítsanak le. 1965. évi globális tervét szintén határidő előtt teljesítette a ferunion és a monimpex is./mti/

15.03/-n

..

-26-

bb 44. 250 000 hold erodált terület talajvédelmi helyzetéről tárgyalt a nógrád megyei tanács

vid gk vm fm

1965. december 29.

nógrád megye tanácsa szerdán többek között a két éve megindított szervezett talajvédelem helyzetéről tárgyalt. az erről szóló jelentést tóta ferenc, a megyei tanács vb elnökhelyettese terjesztette az ülés elé. a jelentés szerint több mint 250 000 hold - nógrád megye összes területének több mint 60 százaléka - erodált terület, s az eróziós talajpusztulás következtében az utóbbi években már kevesebb terméket adott a megye mezőgazdasága. a forradalmi munkáspárt kormány éppen ezért nyilvánította kiemelt területté a lókospat vizgyűjtő területéhez tartozó 18 nógrádi község határát. az 1964-ben kezdődött talajvédelmi munkákra eddig 49 és fél millió forintot biztosított a kormány, s ebből a lókos-patak környékén elterülő 46 700 hold talajvédelmére 27 millió forintot juttattak. ezt a költséget az állam teljes egészében magára vállalta.

az elmúlt két évben 4.200 holdon kémiai talajvédelmi munkát, 2.800 holdon altalaj-lazítást, 52 000 holdon pedig rétegvonalas szántást végeztek.

a talajvédelmi munkák meggyorsítására hozott határozatokban amellet foglalt állást a nógrád megyei tanács, hogy felkéri az országos és a közép-dunavölgyi vízügyi igazgatóságokat, sürgősen intézkedjenek a nógrádban folyó talajvédelmi munkák szakemberekkel történő megerősítésére. határozatot hozott a megyei tanács, hogy a lókos vizgyűjtő medencéjéhez hasonlóan vizgazdálkodási társulatot szervezzenek a zagyva felső vizgyűjtő területére is, ahol 1967-ben kezdődik meg az egész területet átfogó talajvédelmi munka./ mti/

..

bb 46. szilveszteri petőfi emlék-ünnepség kiskőrösön

vid tné vm fm

1965. december 29.

petőfi születésének évfordulóján, szilveszter éjszakáján az idén is megrendezik a hagyományos ünnepséget kiskőrösön. a község fiataljai éjfélkor fáklyás menetben vonulnak az ősi nádfeleles szülőházhoz és ott koszorút helyeznek el. a költő szobránál legszebb verseit mondják el az új év első perceiben./mti/

..

15.25/a

- 27 -

bb 50. államellenes izgatás miatt büntetett előéletű személyeket vettek őrizetbe

gk szb sr

1965. december 29.

a budapesti rendőrfőkapitányság államellenes izgatás alapos gyanúja miatt őrizetbe vette Czerván Márton 40 éves segéd munkást, többszörösen büntetett előéletű budapesti lakost, a győr-sopron megyei rendőrfőkapitányság somfai György 32 éves foglalkozás nélküli, büntetett előéletű Lébényi Lakost, a baranya megyei rendőrfőkapitányság pedig nagy István 33 éves esztergályost, büntetett előéletű pécsi lakost vette hasonló ok miatt őrizetbe. mindhárom személy ügyében a vizsgálat folyamatban van. /mti/

--

bb 51. szombathelyen elkészült az ország egyik legkorszerűbb aköv forgalmi és karbantartó telepe

vid lk szb ki

1965. december 29.

szombathelyen elkészült az ország egyik legkorszerűbb aköv forgalmi és karbantartó telepe. a város határában, 13 holdon fekvő létesítményben javítják és üzemanyaggal látják el a 17-es autóközlekedési vállalat félezer járművét, s innen irányítják a megye aköv-forgalmát.

a negyvenkét méter fasz távolságu javítócsarnokban ugynevezett fiúzerakna-rendszert alakították ki. jelenleg ez a járműjavítás legkorszerűbb módja.

az új aköv-telepen az új év első napjaiban kezdődik el a munka. /mti/

--

bb 52. a szabolcs megyei népfront-bizottság ülése

vid sk szb fm

1965. december 29.

a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei bizottságának szerdai ülésén megállapították, hogy a népfront-bizottságok eredményesen segítették a megye mezőgazdaságának, kulturális életének fejlesztését. /folyt.köv./

15.35/a

- 28 -

me

bb 52. /a szabolcs megyei... 1. folyt./- szb

171 termelőszövetkezeti szocialista brigád létrehozásánál működtek közre többek között tíz tudományos tapasztalatcsere rendeztek a tsz-vezetők részvételével, 60-70 községben foglalkoztak a burgonya-, 35 helyen a dohánytermelés problémáival, mintegy száz termelőszövetkezetben vizsgálták a háztáji bizottságok tevékenységét, 150 000 felnőttet és iskolást mozgósítottak a mezei rágcsálók irtására.

a népfront segítségével a községekben egységesebb népművelési terveket készítenek, mint korábban. a népfront-bizottságok békemozgalmi tevékenysége is igen élénk volt. jó eredményeket értek el a községfejlesztési tervek megvalósításában, a közhasznú munkák szervezésében, s más szervekkel, elsősorban a tanácsokkal való együttműködésben is. /mti/

--

bb 53. szolgáltató kombinát építését kezdték meg agárdon

vid lk szb ki

1965. december 29.

agárdon megkezdtek a velencei-tópart első szolgáltató kombinátjának alapozását. az egymillió háromszázezer forintos költséggel épülő „üvegpalotában”, női-férfi fodrászat, kozmetika, valamint óra, kisgép- és cipőjavító részleg és ajándéktárgyakat árusító bazar kap majd helyet.

az építők vállalták, hogy a kombinátot a nyári szezon elejére átadják rendeltetésének. /mti/

--

15.45/a

- 29 -

me

bb. 45. egymillió háromszázezer pár kötött kesztyű exportra
- hétmillió forintos exportterv túlteljesítés a népművészeti
és háziipari vállalatnál

i sz/tné/e vg bs

1965. december 29.

a tervezett 48 millió forint értékű kötött kesztyű helyett 55 millió forint értékűt adott át exportra a népművészeti és háziipari kisipari szövetkezeti vállalat.

- bár a külföldi piacon a konkurrencia igen éles a kézi és a gépi kötésű norvégmintás kesztyűink, sál- és sapkagarnitúránk igen kedveltek és keresettek - mondotta Gordon Béla, a vállalat igazgatója. a holland vrom-dressmann cég például külön magyar nemzetiszínű címkével kéri a kötött holddal, s a címke közepén olvasható a made in hungary jelzés, mert így a jó hírnévnek örvendő áru kelendőbb. ez évben 1,300.000 pár kesztyűt adtunk át az exportáló hungarotex trikotex részlegének. a külkereskedelmi vállalat európa számos országába, hollandián kívül a szovjetunióba, dániába, angliába, belgiumba, svédországba, finnországra szállítja a norvégmintás kesztyűket. vásárlóink között azonban ujabban kanadai cégek is megtalálhatók. a megrendelők 2000féle rajz alapján választják ki az ugynevezett norvégminta színes motívumai közül azokat, amelyek nekik megtetszenek.

- a kesztyű kötéssel otthon, a házimunka mellett többen asszony foglalkozik. gyomán például ezeregyszázan kapcsolódtak be ebbe a munkába. a népművészeti és háziipari vállalat széleskörű boltálózatával elsősorban belföldi kereskedelmi tevékenységet lát el és csupán egy részlege foglalkozik a kesztyűexport bonyolításával. ötven szövetkezetből gyűjtjük össze a kesztyűket, itt a központban adjusztáljuk, címkézzük, csomagoljuk és innen indulnak el a szállitmányok a külföldi megrendelőkhez. /mti/

bb. 47. elkészült a nyugati főcsatorna - hatmillió forintot megtakarítottak az építők

vid/kz/sk/e bs

1965. december 29.

szerdán a 15 kivitelező vállalat, valamint a tiszántúli vízügyi igazgatóság szakembereinek részvételével megkezdődött a tiszántúli második nagy mesterséges folyójának, a nyugati főcsatornának a műszaki átadása. a most befejeződött második ötéves terv nagy létesítményét 1963. augusztus elején kezdték építeni. negyvenhárom kilométer hosszúságú medrének átsa során körülbelül 1,5 millió köbméter földet mozgattak meg. /folyt.köv./

1600/a

- 30 -

me

bb. 47. /elkészült a nyugati...folyt./e

tizenegy közuti hid iveli át, három ugynevezett bujtató és két automata vízszabályozó biztosítja zavartalan működését. az építők a hatalmas munkát határidőre fejezték be, s az eredetileg tervezett 72 millió forintos beruházási költségből kerekén 6 millió forintot megtakarítottak. a tiszavasarítól kiinduló, s a hortobágy medencét keleti és északkeleti irányban körülölelő új főcsatorna az ország csapadéokban legszegényebb vidékére - ujtikos, polgár, görbeháza, ujszentmargita térségében - viszi el a tiszta vizét. jelenlegi kiépítettségében másodpercenként 4-5 köbméter öntözővizet szolgáltat a vidék mezőgazdasági üzemének. később - tervezett öntözőfűrtjeinek megépítése után - együttesen 45 000 hold mezőgazdaságilag művelt terület öntözését és 12 000 hold vízfelületű halastó friss-víz ellátását biztosítja. elsődleges rendeltetése - az öntözés-mellett megoldja a vidék tervszerű belvízvédekezését is. /mti/

bb. 49. nagyítás féláron - téli kedvezmény a fotó amatőröknek

i kf/kf/e vg bs

1965. december 29.

szerdán az ofotért guszev utcai központjában somogyi Béla, a vállalat igazgatója sajtótájékoztatón jelentette be, hogy az ofotért újévi ajándékot ad a fotoamatőröknek. az ajándék 50 százalékos kedvezmény, amely szerint január 1- március 21. között a nagyításokat féláron készíti el a vállalat, illetve egy nagyítás áráért két képet ad. a kedvezmény a 13x18-as mérettől a legfeljebb 30x40-es méretű képekre vonatkozik.

az ofotért akciója az egész országra kiterjed. a vállalat a három hónap alatt mintegy 100 000 - 150 000 nagyításra számít, s úgy készültek fel rá, hogy ezeket 24-48 óra alatt elkészítik.

a sajtótájékoztató szövegéből, hogy az ofotért tovább bővíti szolgáltatásait. bevezetik majd az amatőrök részére is a dia készítést. a vállalat egy újabb variográf automatát szerzett be, s jövőre már nemcsak budapesten, hanem 19 vidéki városban is vállalnak ilyen géppel készülő nagyításokat. ugyancsak jövőre tervezik egy nagy központi automatizált laboratórium kialakítását, amely lehetővé teszi, hogy az előhívás, a másolás, a nagyítás idejét minimálisra csökkentsék, s az amatőrök akár hat óra alatt visszakaphassák a kész filmeket, fényképeket. /mti/

16.07/a

- 31 -

me

bb 55. a mezőgazdasági szakember-képzésről tárgyaltak a baranyai képviselők

vid gk vm fm 1965. december 29.

az országgyűlési képviselők baranya megyei csoportja szerdán megvitatta földvári jánosnak, a megyei tanács vb elnökhelyettesének beszámolóját a mezőgazdasági szakemberképzés helyzetéről. a beszámolóból kitűnt, hogy baranya mezőgazdaságában jelenleg mintegy négyszer annyi egyetemet, illetve felső- vagy középfokú technikumot végzett szakember dolgozik, mint 1961-ben és ez a fejlődés kielégítőnek mondható. a termelőszövetkezetek annyi ösztöndíjast küldtek egyetemre, felsőfokú mezőgazdasági iskolába, hogy 1970-ig bezárólag is megnyugtatóan alakul a vezető posztokon tevékenykedő mezőgazdasági szakemberek aránya. a főkönyvelők döntő többsége mérlegképes könyvelői szakvizsgával rendelkezik, s ma már önállóan, jó felkészültséggel végzi feladatát. elmaradás van viszont a szakmunkás-képzésben: a különféle szakágzatokban jelenleg 1.437 szakmunkás dolgozik a szükséges haterrel szemben. ezért most a sokoldalú szakmunkásképzésre összpontosítják az erőket, hogy ezzel a mérnökök, technikusok irányító munkája is hatékonyabbá válhassék. előtérbe kerül a növényvédelmi szakemberképzés, hogy a mezőgazdaságban ma már használatos sokféle vegyszert hatékonyan alkalmazhassák. az e téren mutatkozó rendkívüli aránytalanságokat érzékelteti, hogy a kukorica hatvan százalékat gyomtalanították az idén hungazinnal, ezzel szemben egyetlen növényvédelmi technikus található a megye termelőszövetkezeti mezőgazdaságában. a másik cél, hogy minden tsz-tag értsen valamilyen munkagéphez: a szaktanfolyamokat már ennek figyelembevételével szervezik.

a képviselőcsoport tagjai számos javaslattal egészítették ki a tájékoztatót./mti/

...

bb 48. elsőfokura csökkentették a belvizvédelmi készültséget a kisalföldön

vid kz sk vm 1965. december 29.

a december eleji esőzések következtében a kisalföldön - főleg a rábca mentén és a hanság környékén - nagy mezőgazdaságilag művelt területek kerültek belviz alá. az északdunántúli vízügyi igazgatóság másodfoku belvizvédelmi készültséget rendelt el, s azonnal hozzálátott a káros vizek elvezetéséhez. a munkához nagy segítséget adott az utóbbi napok csapadékmentes időjárása. az üzembehelyezett stabil szivattyúk másodpercenként több mint 20 köbméter vizet távoztatnak el az elöntött területekről, így jelenleg már csak körülbelül 1.500 hold rét és legelő áll víz alatt. a vízügyi igazgatóság éppen ezért a szerdai nappal elsőfokura csökkentette a belvizvédelmi készültséget./mti/

...

16.12/a

- 32 -

bb 56. mód péter nyilatkozata az ensz 20. közgyűléséről

vm su 1965. december 29.

mód péter, a külügyminiszter első helyettese, az ensz-közgyűlésen részt vett magyar küldöttség vezetője fogadta bebrits annát, a népszabadság és sugár andrást, az mti munkatársát és válaszolt kérdéseikre.

kérdés:

----- hogyan értékeli mód elvtárs az ensz-közgyűlés 20. ülés-
szakát, miben látja az ülészak legfontosabb jellegzetességeit?

- a most lezárult ülészakot főként az különböztette meg az előzőktől, hogy különösen bonyolult és feszült nemzetközi helyzetben zajlott le amely elsősorban az amerikaiak vietnami agressziója következtében állt elő, méghozzá a xix. közgyűlés után, amely az egyesült államok mesterkedései miatt béna ülészak volt. az előzmények már kezdettől fogva nyilvánvalóvá tették, hogy a közgyűléstől nem várhatunk szenzációs eredményeket. hozzátenném azonban: maga az a tény, hogy az ülészak normálisan dolgozni tudott, lényegében eredménynek tekinthető.

- ugyancsak eredményként könyvelhetjük el, hogy a jelenlegi feszült helyzetben a szocialista országok és az imperialista-ellenes front többi tagjai lényegében elérték a maguk elé tűzött célokat. így például megakadályozták az amerikaiak törekvéseit, amelyek az ülészak normális munkamenetének további akadályozására irányultak. ugyancsak sikerült elérni, hogy a közgyűlés folyamán az imperialista ellenes front leleplezze és elszigetelje az amerikai agresszív politikát. erről tanuskodik az, hogy a vietnami kérdésen kívül jó néhány alkalommal szóba került az amerikaiak dominikai agressziója és a kongói beavatkozás is. tovább erősödött az antiimperialista fronton belüli együttműködés. a pozitív semlegesség politikáját követő afrikai és ázsiai országok képviselői értékes támogatást nyújtottak a szocialista országok delegációjának a leszerelési világkonferencia összehívásával, az államok belügyeibe való be nem avatkozással és egyéb kérdésekkel kapcsolatos vitában és helyes határozati javaslatok kialakításában.

kérdés:

----- történt-e valami az ensz közgyűlésén a vietnami agresszió megszüntetéséért, elítéléséért?

- a vietnami probléma nem szerepelt a napirenden, így az ensz nem hozott róla formális határozatot. a különböző viták során azonban ez volt az egyik központi téma, - s mondhatnám - láthatatlan napirendi pontként állandóan ott szerepelt a közgyűlés vitáin.

/folyt.köv./
17.20/a

- 33 -

me

az általános vitában, de különösen a be nem avatkozással foglalkozó tanácskozásokon nemcsak a szocialista országok, hanem nagyon sok semleges ázsiai és afrikai ország is támadta az egyesült államok agressziós politikáját - vagy nyíltan a vietnami agresszióval kapcsolatban, vagy közvetett formában, de úgy, hogy kitünt: a közvetett bírálattal éle is az egyesült államok vietnami politikája ellen irányult. ez olyanira jellemző volt, hogy e témáknál az amerikai felszólalók csaknem minden alkalommal a vietnami kérdéssel kapcsolatos védekezéssel kezdték beszédüket, ez volt felszólalásaik alaptémája, s szinte állandó védekezésben voltak. szavakban tárgyalási készségüket bizonygatták, ennek komolytalansága azonban sorra-rendre lelepleződött. az ázsiai és afrikai országok aggodalommal követték az agresszió kiszélesedését és államuk politikájának megfelelően élesen, vagy kevésbé élesen csaknem egyöntetűen elítélték az amerikai politikát.

kérdés: milyen eredményeket hozott a közgyűlés a Leszerelés, a világbéke biztosításának kérdéseiben?

- a közgyűlés egyik jelentékeny sikerének tartom, hogy határozat született a Leszerelési világkonferencia összehívására. a határozat kimondja, hogy a világkonferenciára minden országot meg kell hívni, tehát - értelemszerűen - a kínai népköztársaságot és az ndk-t is, amit a nyugati hatalmak eddig mereven elutasítottak. érthető ezért, hogy a vitában a nyugatiak rendkívül élesen elleneztek ezt a szövegezést, olyanmódon, hogy az amerikai fődelegátus be is jelentette: a határozat ilyen formában elfogadhatatlan az egyesült államok számára. az ázsiai és afrikai országok azonban olyan egységesen támogatták a javaslatot, hogy az amerikaiak végül is kénytelenek voltak visszavonulót fújni és a határozatot a már említett szövegezésben megszavazni. fel kellett ismerniük, hogy ha nem ezt teszik, jóformán teljesen magukra maradnak.

- fontos témája volt a közgyűlésnek az atomfegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szovjet javaslat. az indítvány nagy érdeklődést és élénk vitát keltett, hiszen ismertek azok a nyugati törekvések, amelyek az atomfegyvert „közösségi”, alapon akarják elterjeszteni és a Bundeswehr kezébe adni. a politikai bizottság előtt három határozati javaslat volt. mind a szovjetunió, mind a semleges országok javaslata tartalmazta az elterjedés megakadályozását kimondó szerződés alapelveit. a nyugati javaslat csupán arra tett indítványt, hogy a tizenhatalmi Leszerelési értekezlet foglalkozzék a kérdéssel. végül is a közgyűlés a semleges országok javaslatát fogadta el. ez többek között előírja: a szerződés nem tartalmazhat olyan rendelkezéseket, amelyek kibuvót adnak a nukleáris hatalmaknak, hogy akár közvetve, akár közvetlenül, bármilyen formában elterjesszék a nukleáris fegyvereket.
/folyt.köv./
17.30/a

Me

ez volt a második olyan téma, amellyel kapcsolatban az amerikaiaknak nyilvánosan, látványosan visszakoezniuk kellett. a vitában ugyanis ez alkalommal is bejelentették, hogy ilyen formában nem fogadják el a tervezetet, ám két-három nap múlva ők is megszavazták az indítványt, hogy a teljes elszigetelődést elkerüljék.

mód péter hangsúlyozta a szovjetunió javaslatának fontosságát a más országok belügyeibe való be nem avatkozással kapcsolatban és rámutatott, hogy a vitában igen sok felszólaló egyöntetűen megbélyegezte az egyesült államok kongói, dominikai és természetesen vietnami agresszióit. e kérdésben olyan, az ázsiai, afrikai és latin-amerikai országok által együttesen kidolgozott nyilatkozatot fogadtak el, amely lényegében az eredeti szovjet nyilatkozattervezet alapelveit tükrözi. a közgyűlés e kérdésekben is eredményes munkát végzett.

kérdés:

----- a magyar közvélemény értékes sikerként könyvelte el, hogy az ENSZ politikai bizottságának elnökévé magyar diplomatát választottak meg. milyen más eredményeket ért el a magyar ENSZ-küldöttség?

- az a tény, hogy az 1.számú politikai bizottság elnökévé Csatorday Károlyt választották meg, jelentős diplomáciai sikere a szocialista országoknak és természetesen hazánknak is, hiszen a bizottságnak 19 éve - Manuilskij ukrán főmegbízott óta - nem volt szocialista országot képviselő elnöke. a nyugati országok minden esetben megakadályozták szocialista jelölt megválasztását, hiszen ez a poszt rendkívül fontos, néha fontosabb, mint a közgyűlés elnökének tiszte, a politikai bizottság ugyanis gyakran fontosabb kérdéseket tárgyal, mint maga a közgyűlés. a politikai bizottság magyar elnöke tevékenyen és eredményesen látta el feladatait, a különböző kérdések megtárgyalása előtt igyekezett minél több küldöttség véleményének meghallgatásával jól előkészíteni a tanácskozást.

- a magyar diplomata megválasztásában egyébként az is közrejátszott, hogy az utóbbi években alaposan megváltoztak az ENSZ-beli erőviszonyok és az amerikaiak és szövetségeseik ma már képtelenek kiérőszakolni azt, hogy az ENSZ-ben egyes fontos pozíciók szinte eleve elérhetetlenek legyenek a szocialista országok számára.

- a küldöttség munkájáról szólva joggal állapíthatom meg, hogy Péter János külügyminiszternek az általános vitában elhangzott felszólalása egyike volt azon közgyűlési beszédeknek, amelyekre a világgözpont is felfigyelt. e beszédnek nagy része volt abban, hogy az amerikaiaknak a közgyűlés elején hangoztatott békeoffenzívája lelepleződött az ENSZ fórumán, mert cáfolhatatlanul bizonyította, hogy amerikai részről nem történt komoly tárgyalási javaslat.

/folyt.köv./
17.45/a

Me

bb. 56. /mód péter...3.folyt./e

- első ízben történt meg, hogy az ENSZ közgyűlésén önálló magyar napirendi pont is szerepelt: a jogi bizottságban ugyanis javaslatot terjesztettünk elő a nemzetközi kereskedelmi jog továbbfejlesztésére, egységesítésére. az indítvány nemcsak azért lényeges, mert a nehezen áttekinthető nemzetközi kereskedelem-jogi helyzetben próbál rendet teremteni, hanem azért is, mert a jelenleginél jóval tágabb teret nyújt a fejlődő országokkal való kapcsolatok bővítésére, hiszen a bonyolult kereskedelmi helyzetből származó hátrányok legérzékenyebben őket érintik.

- a magyar küldöttségnek ezen kívül is volt néhány olyan kezdeményezése, amely élénk figyelmet keltett és amelynek hatása valószínűleg tapasztalható lesz a világszervezet későbbi munkájában. a gyarmatrendszer felszámolásával kapcsolatos vitában például kifejtettük, hogy a jövőben e problémával a bizottsági tanácsnak is foglalkoznia kellene, s a gyarmatosítás pusztá tényét az emberiség elleni büntettként kell megbélyegezni, mert veszélyezteti a nemzetközi békét. ugyancsak a magyar delegáció vetette fel azt, hogy az ENSZ-nek az emberi jogok védelméről eddig hozott határozatai alapján is fel kell lépnie a gyarmatosító hatalmak ellen a gyarmatokon folyó faji megkülönböztető politika miatt.

- a magyar ENSZ-küldöttség munkájának elismerését tanúsítja az is, hogy a szovjetunió mellett hazánk képviselője is helyet kapott a francia javaslatra felállítandó tizennégytagú bizottságban, amelynek feladata lesz, hogy az ENSZ és a szakosított ENSZ-intézmények költségvetését felülvizsgálja. a felülvizsgálat a szervezet békefenntartó tevékenységével kapcsolatos kiadásokra is kiterjed. a megbízatás fontos, hiszen tudott, hogy az ENSZ és a hozzá kapcsolódó szakosított intézmények - az UNESCO, a nemzetközi munkaügyi szervezet, stb. - kiadásai évről-évre nagymértékben emelkednek. a bizottság munkája és javaslatai az ENSZ-szervezetekben a költségvetések növekedési ütemének lelassítását eredményezhetik.

a magyar küldöttség aktívan dolgozott az összes bizottságokban és azok közé a delegációk közé számították, amelyek befolyást tudnak gyakorolni az ENSZ-ben vitatott egyes kérdések menetére. /mti/

...-

17.50/a

- 36 -

mg

bb. 54. mintegy 90 mentesítő vonatot indít a MÁV a kettős ünnepen - január 2-án több mint száz mávaut betétautóbuszjárat hozza az utasokat Budapestre

ö hbj/hné/e vg bsö

1965. december 29.

a szilveszteri-ujévi forgalom is nagy feladatok elé állítja a MÁV-ot és a mávaut-ot, bár a közlekedési szakemberek megítélése szerint csütörtökön és pénteken lényegesen kevesebben utaznak Budapestre vidékre, mint december 23-án és 24-én. viszont számolnak azzal, hogy vasárnap nagy tömeg áramlik a fővárosba. visszatérnek mindazok, akik a kettős ünnepek közötti időt vidéken töltötték.

a MÁV Budapestre december 30-án és 31-én mintegy 40 mentesítő vonatot indít, elsősorban Debrecen-Nyíregyháza, Miskolc térségébe. motorvonatok helyett sokhelyütt gőzvontatású szerelvényeket közlekedtetnek. a szokottnál hosszabb vonatokat diesel-mozdonyok vontatják majd. vidékről a fővárosba január 2-án délelőtt, és különösen vasárnap délután összesen mintegy 50 mentesítő vonat szállítja az utasokat.

a mávaut-nál is úgy vélekednek, a jegyelővételtől következtetve, hogy lényegesen kisebb lesz a hétfői forgalom, mint karácsony előtt, bár sokan utaznak a mátrába, ahol szilveszterre alkalmas a hóréteg. az engels-térre december 31-én a délutáni órákban 30-40 kocsi irányítanak, hogy szükség esetén pótvonatokot iktathassanak be. január 2-án a menetrendben szereplő járatok zsúfoltságának enyhítésére több mint száz mávaut autóbusz betétjáratként közlekedik. /mti/

...-

bb. 57. kolumbiai és osztrák állampolgár embercsempészesi kísérlete

t bc/tm/e zs la

1965. december 29.

külföldi állampolgárok embercsempészesi ügyében hirdett szerdán ítéletet a központi kerületi bíróság. Raul Augustin Montoya de Bedout, 41 éves kolumbiai és Christa Maria Gazzari, 28 éves osztrák állampolgárt vont a felelősségre. a hosszabb ideje Európában élő kolumbiai férfi tiltott módon akarta kijuttatni Magyarországról Franziska Steudel nék állampolgárt. ebből a célból részére Bécsben - Gazzari jelenlétében - hamis utlevelet vásárolt, majd az osztrák fővárosból bérelt gépkocsin Budapestre jöttek. /folyt.köv./

17.55/a

- 37 -

mg

bb. 57. /kolumbiai és osztrák...folyt./e

itt találkoztak steudellal, aki turistacsoporttal tartózkodott magyarországon. amikor a hamis utlevél felhasználásával hármásban el akarták hagyni az országot, a határállomáson fény derült a hamisításra, s próbálkozásuk lelepleződött.

a bíróság tiltott határátlépés kísérletében és közokirathamisításban mint bűnsegedeket mondta ki bűnösnek a vádlottakat, s raul augustin montoya de bedout-t héthónapi, christa maria gazzarit háromhónapi szabadságvesztésre ítélte, egyben elrendelte, hogy a büntetés letöltése után utassák ki őket magyarországról. franziska steudel ügyében az ndk-ban járnak el. /mti/

...-

bb 58. ülést tartott a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa

vid vm j fm

1965. december 29.

szerdán szegeden tartotta idei utolsó ülését a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa. többek között megvitatták az 1965. évi termelési tanácskozások és munkaértekezletek tapasztalatait. a harminc üzemben megtartott előzetes vizsgálatok eredményeként megállapították, hogy a megyében az idén javult a termelési tanácskozások színvonala. ez együtt járt a részvétel és az aktivitás növekedésével is. az ezévi termelési tanácskozásokon a dolgozók mintegy nyolcvan százaléka vett részt és a megjelentek tiz-tizenkét százaléka szólalt fel. mindez annak is köszönhető, hogy a megvitatásra került témákat a legtöbb helyen a bizalmiak, a faliujtságot, az üzemi rádiók útján hét-nyolc nappal előbb ismertetik a dolgozókkal. így érdemben vitathatják meg az üzem és a műhelyrészek termelési problémáit és dönthetnek a „kiváló dolgozó”, valamint a „szocialista brigád”, cím odaitéléséről.

az szmt ülésén a termelési tanácskozások színvonalának további javítására több hasznos javaslatot tettek. elsősorban a megfelelő előkészítést és azt szorgalmazták, hogy a műszakiak műhelyenként, üzemszinten előre tárják fel a termelési tanácskozásokon megvitatásra kerülő problémákat, ismertessék a helyi feladatokat.

az szmt ülésén megtárgyalták és jóváhagyták az szmt és az szmt elnökségének 1966. első félévi munkatervét is. /mti/

...-

18.35/a

- 38 -

mti

bb 59. megtartotta alakuló ülését a hortobágyi községi tanács

vid tm vm zs

1965. december 29.

szerdán délután hortobágyon megtartotta alakuló ülését a községi tanács. az állami gazdaság kulturtermében megrendezett alakuló-tanácsülésen - amelyen megjelent bartha jános országgyűlési képviselő a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese is - öt tagu végrehajtó bizottságot választottak, amely juhász jános személyében megválasztotta a január 1-től önálló község tanácsának vb elnökét. a hortobágy elnevezéssel működő új község első tanácselnöke pusztai lakos. az állami gazdaság dolgozója, legutóbb a pusztai kónyai részén lévő magtár vezetője volt. a községi tanács elnökhelyettese polgár sándor, titkára pedig harangi sándor lett.

a megválasztott tisztségviselőknek, az új községi tanácsnak hajdu-bihar megye tanácsa nevében bartha jános kívánt eredményes munkát. az ülés végeztével bejelentették, hogy január első napjaiban tanácsai munkaterv készítésével kezdi az évet a hortobágyi községi tanács. /mti/

...-

bb 60. dr. csanádi györgy miniszter: új kisfilmmel segítjük az érettségizők pályaválasztását

t hbj tm vm

1965. december 29.

a közlekedési filmstúdió szerdán délután két új kisfilmet mutatott be a kpm tanácskozótermében.

az egyik „mérnök lettem”, címmel tájékoztat arról, milyen műszaki feladatokat oldanak meg az építőipari és közlekedési, valamint a műszaki egyetemen végzett mérnökök, akik ott található a nagy hidépítő munkáknál, az új utak tervezésénél, a vasutvonalak nagyarányú felújításánál, a vizgazdálkodás nagy terveinek végrehajtásánál, a földalatti építésénél.

a bemutató után dr. csanádi györgy közlekedés-és postaügyi miniszter üdvözölte a közlekedési filmstúdió dolgozóit, a film készítőit. hangsúlyozta: a gondosan elkészített filmmel nagyban segíti a tárca a most és a jövőben érettségiző fiatalok pályaválasztását. a fiatalok megismerhetik, hogy ha a következő években nagy közlekedési építkezéseknél mérnökként kívánnak dolgozni, hol és milyen tanulmányokat kell elvégezniük, diplomájuk megszerzése után milyen távlatok állnak előttük. dr. hazai istván, az egyetem rektora és homoródi lajos, a mérnöki kar dékánja szorgalmazta, hogy a filmet mint pályaválasztási tanácsadót a legsürgősebben le kell vetíteni az érettségizők előtt, akik közül ma még kevesen tudják, milyen lehetőségek nyílnak az ugynevezett kulturmérnök előtt.

/folyt.köv./

19.20/a n

- 39 -

mti

/bb 60. dr.csanádi....1.folyt./vm

a másik kisfilm tudósít az 1965 évi wassenaari - hollandiai - kemping világtalálkozóról. dr.vitéz andrás, az országos idegenforgalmi hivatal vezetője kifejtette: 1966-ban balatonfüreden rendezzük meg a nemzetközi kemping- és karaván szövetség nagy táborozását. a hollandiai nagytáborozásról készített magyar kisfilm utmutatásokat nyújt a jövő évi balatonfüredi nagy táborozás előkészítőinek és rendezőinek, bemutatása a mozikban és a tv-ben nagyban népszerűsíti a világon mind jobban terjedő kemping-mozgalmat./mti/

bb 61. időjárásjelentés

hné vm

1965. december 29.

a meteorológiai intézet jelenti december 29-én, szerdán este 19 órakor:

hidegebb idő

várható időjárás csütörtökön estig: kisebb felhőátvonulások, legfeljebb szórványosan előforduló, átfutó havazásokkal. mérsékelt szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet: minusz 1- plusz 3 fok között./mti/

19.55/a

- 40 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1965. december 30.

de. f. franco, rolland, zola nyomdokain... - józsef attila
néven verse spanyolul - lapok az év irodalmi vendégkönyvé-
ből

l. if./sk/e. m. la

1965. december 30.

„kulturdiplomáciánkban, „kiváltképp az irodalmi élet-
ben 1965 a mozgalmas vendégjárás éve volt. világnívű alkotók
egész sora fordult meg hazánkban, illetve budapestben.

pablo neruda, a nemzetközi lenin-békedíjas chilei költő
a tavasszal már harmadik alkalommal látogatott hozzánk, mint
mondotta, „régli ismerősként jó barátaihoz... először 1949-
ben, majd 1960-ban volt magyarországon, s az idei nyáron új-
ból visszatért. emlékeztetése szavai budapest szépségéről,
amelyről spanyol mondással így nyilatkozott: „...a tetszés-
től csak tapsolni tudok, „kommunista meggyőződéssel szölt az
írók, költők hivatásáról. „anatole franco, barbusse, romain
rolland, zola példáját köveve, a társadalmi harc szolgálatá-
ba kell állítaniuk tollukat, üldözniük kell a háboru rémét -
ne történhessék meg még egyszer, hogy ember embernek farkasá-
vá váljon. az apolitikus írásoknak semmiképpen sem lehet lét-
jogosultságuk.,,

nobel-díjjal kitüntetése előtt járt nálunk mihail solo-
hov. magánemberként - kádár jános személyes meghívására - ér-
kezett, felesége és több földije, vesenszkajai kolhozparasz-
tok társaságában. falusi ember szemével tanulmányozta agrár-
kulturánkat, termelőszövetkezeteink életét. vidéki utazásai-
nak - szavával élve - egyik „izgalmas, „élményes volt marton-
vásár, ahol felkereste az akadémia mezőgazdasági kutató inté-
zetét, s nagy elismerését fejezte ki az ottani kísérletekről,
eredményekről.
/folyt.köv./

- 1 -